

Ammatillisen lisäkoulutuksen valtionosuuden kerrointa tulee nostaa

Ammatillisen koulutuksen uudistettu rahoituslainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2018. Rahoituksen siirtymäkausi jatkuu vuoteen 2022. Uuden rahoituslain mukaiset ammatillisen lisäkoulutuksen eli ammatti- ja erikoisammattitutkintojen alhaiset valtionosuuden kertoimet uhkaavat niiden riittävää tarjontaa. Rahoituslakia tulee muuttaa siten, että se kannustaa ammatillisia oppilaitoksia tarjoamaan ammatti- ja erikoisammattitutkintoja niiden kysyntää vastaavassa määrässä.

Kasvava täydennyskoulutustarve, mutta rahoitus ei kannusta oppilaitoksia tarjoamaan ammatti- ja erikoisammattitutkintoja

Pekka Ala-Pietilän johtaman tekoälyohjelman ohjausryhmän arvion mukaan jopa miljoona työkäistä suomalaista tarvitsee taitojensa ja osaamisensa päivittämistä ammattirakenteiden muuttuessa. Osaavan työvoiman saatavuus on muodostumassa ongelmaksi monelle yritykselle myös kaupan alalla.

Kun yrityksellä on tarvetta hankkia henkilöstölleen lisäosaamista tai alalla työskentelevä haluaa parantaa työmarkkinakelpoisuuttaan omaehtoisesti, ovat ammatti- ja erikoisammattitutkinnot sekä niiden osat tärkeimpiä keinoja saavuttaa tämä tavoite. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen valtionosuusrahoitus on kuitenkin niin alhainen, ettei se välttämättä kata edes koulutuksen järjestämisestä oppilaitokselle aiheutuvia kustannuksia eikä näin ollen kannusta oppilaitosta tarjoamaan näitä tutkintoja. Tämä on ristiriidassa kasvavan täydennyskoulutustarpeen kanssa.

Myyntin ammattitutkinto (jatkossa nimeltään liiketoiminnan ammattitutkinto, myyntityön osaamisala) on ollut yksi eniten suoritetuista ammattitutkinnoista, ja sen tarve tulee myös jatkossa olemaan suuri. Tutkinto toimii erityisesti aikuisten työmarkkinoille tai työstä työhön siirtyvien alalietulotutkintona. Samoin uudehköstä lähiesimiestyön ammattitutkinnosta on tullut erittäin käytetty polku kehittää esimiestaitoja kaupan alalla. Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnossa puolestaan on sellaisia tutkinnon osia, joista saatavaa ammattiosaamista ei ole tarjolla missään muussa tutkinnossa.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoilla on tärkeä asema kaupan alan osaamisen kehittämisessä ja suora vaikutus kaupan pärjäämiseen kansainvälisessä kilpailussa ulkomaisia verkkokauppoja vastaan. Rahoitukseen liittyvät ongelmat kumuloituvat kaupan alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kohdalla seuraavasti:

- Liiketoiminnan ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitus on alhaisin suhteessa muiden alojen koulutukseen.

- Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa on alhaisemmat valtionosuuden rahoituskertoimet kuin ammatillisissa perustutkinnoissa, ja kuitenkin juuri ammatti- ja erikoisammattitutkinnot sopivat perustutkintoa paremmin työelämässä olevan aikuisen koulutustarpeeseen.

Lisätietoja:

Asiantuntija **Mervi Angerma-Niittylä**, Kaupan liitto
040 707 4214, [mervi.angerma-niittyla\(at\)kauppa.fi](mailto:mervi.angerma-niittyla(at)kauppa.fi)

